

aan het algemeen bestuur

Postadres

Postbus 5006
7600 GA Almelo

Bezoekadres

Kooikersweg 1 Almelo
t 088 220 33 33
e info@vechtstromen.nl
w www.vechtstromen.nl

Onderwerp

Toezegging m.b.t. Kaderbrief 2027-2031 – 6% lastendrukstijging '27-'29 en aanvulling PM-posten

Datum

23 juni 2026

Portefeuillehouder

G. Wolters

Bijlage

0

Geacht bestuur,

Tijdens de vergadering van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering is door de portefeuillehouder Financiën een toezegging gedaan. De toezegging is dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de benodigde inzet van de reserve tariefsegalisatie is, als tot en met 2029 een gemiddelde lastendrukstijging van 6% wordt gehanteerd. Deze brief bevat de uitgewerkte toezegging. Het vertrekpunt van onderstaande berekening is het inzicht zoals opgenomen in de kaderbrief 2027-2031, waarbij een gemiddelde lastendrukstijging van 6% voor 2027 – op basis van de huidige inzichten – toereikend is.

Benodigde reserve-inzet bij een verlaging van de gemiddelde lastendrukontwikkeling naar 6% voor 2027 tot en met 2029.

Uit de kaderbrief blijkt dat, op basis van de inzichten tot en met het opstellen van de kaderbrief, een gemiddelde lastendrukstijging van 6% voldoende is om de toename in structurele kosten op te vangen in 2027. Er kunnen zich, in aanloop naar de programmabegroting 2027-2031, ontwikkelingen/keuzes voordoen waardoor deze ruimte verandert. De ervaring van de afgelopen jaren leert namelijk dat bij het opstellen van de programmabegroting nog nieuwe financiële ontwikkelingen naar voren komen (zowel positief als negatief). Dit gaat invloed hebben op de op dit moment weergegeven uitkomst van een stijging van 6% in 2027. Dit levert het volgende inzicht op:

	2027	2028	2029	2030	2031
Gemiddelde lastendruk Kaderbrief 2027-2031	6,0%	8,4%	11,8%	7,0%	5,6%
Gemiddelde lastendruk Simulatie 2027-2029: 6,0%	6,0%	6,0%	6,0%	16,0%	5,6%
Aanvullende effecten Kaderbrief – Programmabegroting	+ / - pm				

Verskil gemiddelde lastendruk	0,0%	-2,4%	-5,8%	9,0%	0,0%
Inzet reserve tariefseglisatie (x miljoen)		€ 5,2	€ 19,2		

Om tot bovenstaande reeks te komen is het nodig om in totaal ruim € 24 miljoen in te zetten vanuit de reserve tariefseglisatie. In de Kaderbrief is opgenomen dat in de reserve tariefseglisatie nog ruim € 14 miljoen vrij inzetbaar is. Conform beleid is daarnaast 20% (= € 4,5 miljoen) van de beginstand aanwezig aan het eind van de begrotingsperiode. Er zijn dus onvoldoende middelen beschikbaar in de reserve tariefseglisatie om ook 2028 en 2029 bij voorbaat te maximeren op 6,0%.

Daarnaast heeft het dempen van de lastendruk in genoemde jaren als neveneffect dat de gemiddelde lastendrukstijging in 2030 stijgt (van 7,0% naar 16,0%). De onderliggende kostenstijgingen, die leiden tot de weergegeven stijging van de lastendruk, zijn namelijk structureel van aard. Als in enig jaar de lastendruk tijdelijk lager wordt gehouden dan de daadwerkelijke kostenstijging, dan moet deze 'korting' op de lastendruk in het jaar daarna worden ingehaald. In bovenstaande berekening wordt de kostenstijging tot en met 2029 gedempt. Dit moet daarom in het vierde jaar (2030) worden opgevangen.

Aanvulling van PM-posten

In bovenstaande berekeningen is geen rekening gehouden met de invulling van pm-posten. Die dienen nog aanvullend op bovenstaande tabel te worden meegerekend. In (aanloop naar) de meerjarenverkenning 2026-2035 is een eerste invulling gegeven aan de diverse pm-posten. Tijdens de AB-themabijeenkomst d.d. 14 mei 2025 is een eerste vertaling gegeven van de effecten op de gemiddelde lastendruk van de komende jaren. Met name de opgaven rondom klimaatadaptatie en waterkwaliteit en de richtlijn stedelijk afvalwater zijn uiteindelijk niet daadwerkelijk financieel vertaald in de meerjarenverkenning. De ingeschatte kosten voor deze twee opgaven tellen in de totale MJV-periode op tot een aanvullende lastendrukontwikkeling van 17,1%, verspreid over de komende 10 jaar. Daarnaast waren op dat moment ook nog andere pm-posten aanwezig.

De verwachting is dat de meeste opgaven onderdeel worden van de investeringsbegroting en pas na 2029 (en later) tot afronding zullen komen. Dit betekent dat deze investeringen ook pas na 2029 effect hebben op de gemiddelde lastendruk. Daarmee hebben deze investeringen geen effect op bovenstaande berekeningen tot en met 2029.

Concreet was hierover in de meerjarenverkenning 2026-2035 de volgende tekst opgenomen:

"We hebben door de ooghalen heen gekeken naar de opgaven die op ons afkomen en naar de financiële gevolgen daarvan. De opgaves voor klimaatadaptatie zijn zo groot, dat het niet ondenkbaar is dat we jaarlijks circa € 40 miljoen extra aan investeringsmiddelen nodig hebben. Om invulling te geven aan de richtlijn stedelijk afvalwater, kunnen ook de investeringskosten per RWZI oplopen tot zo'n € 30 á € 40 miljoen per RWZI. Ook de impact van, bijvoorbeeld weerbaarheid, de nieuwe gedragscode bestendig beheer en onderhoud, KRW doelgat gecombineerd met de aanpak van een klimaatrobuuster watersysteem en ontwikkelingen rondom (digitale en fysieke veiligheid) vragen om middelen. Deels is de omvang hiervan nog niet bekend. Duidelijk is dat het om forse bedragen gaat. Deze hebben effecten op de lastendruk en de (relatieve) schuldpositie van het waterschap. Door de ooghalen heen zagen wij een gemiddelde lastendrukontwikkeling van 10% per jaar voor de komende MJV-periode als we deze opgaven financieel zouden vertalen."

Op dit moment is niet meer informatie beschikbaar om de PM-posten financieel te vertalen. Om concreet invulling te geven aan deze pm-posten is namelijk bij de vaststelling van de meerjarenverkenning 2026-2035 besloten om te komen tot een 'procesvoorstel tot en met december 2026 om met het bestuur te

komen tot een overdrachtsdocument voor het nieuwe bestuur na de waterschapsverkiezingen in 2027'. Dit heeft geleid tot het proces 'Vechtstromen van de Toekomst'.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris